

ל"ה טז. (מ"ת ז') כברת ארץ. פרושו בו מיל, והכ"ף הוא לדמיון. (סה"ש 55).

ל"ו כד. ואיה וענה. טעמו איה וענה (ר' 153).

ל"ז כד. מצא את הימים. פירש בו רבנו סעדיה אשר הרכיב פרדים. וראיתי רב שרירא ז"ל שפי' כדניאתא (חולין ז'): ימים, ובל' הערב בנאל, ודעת התרגום בו זולת זה. (סה"ש 196).

ל"ח ב. תולדות יעקב. קורותיו ומאורעיו.

ל"ח יד. בצעיף. עטוף שמעטפות בו הנשים פניהן, ובערבי קנעא. (סה"ש 434).

יח. ופתילך—חגורה. (סה"ש 419).

כח. שני, כלומר שנים, בערבי קרמז. חוט צבוע שנים. (וע' באורו לשמואל ב' כ"ב מ"ד).

מ יא. זאשחט. בדברי רו"ל (מ' שבת כ"ב ב'): אין סוחטין את הפירות להוציא מהן משקה. (סה"ש 506).

טז. סלי חורי. מל' המשנה (כלאים א' ח'): אין נוטעין יחור של תאנה, והיוד נוספת (במלת יחור) ופרושו סעיף, כלומר שהיו הכלים עשויים מסעיפים. וכן מצינו שבשם "ילקוט", ששרשו לקט, נוספה יוד בראשו. (סה"ש 147).

מא ח. ותפעם רוחו. אמר התרגום: ומטרפא רוחיה כלומר נשברה רוחו, כאמרם (מ' תענית ג' ז'): ועל ספינה שנטרפה בים. והראיה על זה אמרם (יבמות קכ"א): וראיתי ספינה שנטרפה בים, ועוד נאמר שם: ראיתי ספינה שנשברה בים. (סה"ש 406).

יא. איש כפתרון חלמו חלמו. שעור הכתוב איש חלום כפתרונו חלמו כלומר לא נתחברנו בחלום אחד אבל כל אחד מאתנו חלם חלום יש לו פתרון.